

Allmänna villkor och begränsningar för investeringsunderstöd

Vid beviljande, användning och övervakning av statsunderstöd tillämpas *statsunderstödslagen (688/2001)*. Mer detaljerade föreskrifter om tillämpningen av statsunderstödslagen för användningen av investeringsunderstöd framgår av *statsrådets förordning om statsunderstöd till allmännyttiga sammanslutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd (1552/2016)* (härefter Understödsförordningen eller AvA).

Detaljerade tillämpningsanvisningar för de allmänna villkoren och begränsningarna beskrivs i STEAs instruktionsblad "*Anvisning för tillämpning av bruksvillkor för understöd: Investeringsunderstöd*", som finns på STEAs webbplats på adressen <http://www.stea.fi/web/sv/materialbank>.

Statsunderstödet får inte tillsammans med andra offentliga understöd överstiga det i Europeiska gemenskapen eller finsk lagstiftning föreskrivna maximibeloppet av statsunderstöd eller annat offentligt stöd (6.3 § i statsunderstödslagen).

Statsunderstödstagaren ska lämna statsbidragsmyndigheten riktiga och tillräckliga uppgifter för att övervaka villkoren i statsunderstödsbeslutet (14.1 § i statsunderstödslagen).

Statsunderstödstagaren ska utan dröjsmål underrätta statsbidragsmyndigheten om en ändring påverkar att ändamålet med statsunderstödet uppnås eller om andra ändringar som påverkar användningen av statsunderstödet (14.2 § i statsunderstödslagen). Med ändring avses särskilt ändringar som påverkar genomförandet av de villkor och begränsningar som ställts för användningssättet för statsunderstödet. Ändringar som styr användningen av statsunderstödet är också väsentliga ändringar i kvaliteten eller omfattningen på genomförandet av det understödda projektet eller den understödda verksamheten eller i verksamhetens övriga finansiering i förhållande till informationen som uppgivits i ansökan om statsunderstöd och som använts som grund för statsunderstödsbeslutet. Statsunderstödstagaren ska sträva efter att meddela om ändringar omedelbart efter att denne själv fått kännedom om en sådan ändring som avses i momentet.

Godtagbar användning av understöd

Statsunderstöd får användas endast för ändamål som överensstämmer med statsunderstödsbeslutet (13.1 § i statsunderstödslagen).

Statsunderstödstagaren ska vid användningen av statsunderstödet för det projekt eller den verksamhet som understöds iaktta de villkor och begränsningar som ställts i statsunderstödsbeslutet (13.2 § i statsunderstödslagen).

Om investeringsunderstödet beviljas till att understöda en verksamhet eller ett projekt som genomförs av någon annan än investeringsunderstödstagaren och som uppfyller ändamålet enligt statsunderstödsbeslutet, ska investeringsunderstödstagaren ingå ett avtal om understödets användning, övervakningen av dess användning och villkoren för dessa med den som utför verksamheten eller projektet (7.2 § i statsunderstödslagen).

Om understödet har beviljats för förvärv av egendom, byggnad eller lägenhet i byggnad eller för byggande eller ombyggnad, får denna egendom under 20 år efter att understödet har beviljats inte på ett bestående sätt användas i något annat syfte än det som bestäms i understödsbeslutet, och ägande- eller besittningsrätten till egendomen får heller inte under denna tid överlåtas till någon annan under egendomens användningstid. (AvA 9.1 §).

Den som får investeringsunderstöd kan trots 9.1 § i understödsförordningen låta någon annan ordna den verksamhet eller en del av den verksamhet som bedrivs i lokaler som är föremål för understöd eller hyra ut lokalerna. Verksamheten ska överensstämma med ändamålet för understödet. (AvA 9.2 §).

Om verksamheten överlåts till en annan aktör ska detta dock alltid anmälas till STEA. Däremot förutsätts en av STEA godkänd ringa ändring i understödsbeslutet för tillfällig uthyrning av lokalerna för andra ändamål än de som nämns i understödsbeslutet.

Självfinansieringsandelen för investeringsbidrag kan inte täckas med andra bidragsmedel som STEA beviljat. Såvida understödstagaren äger lokaler som finansierats med investeringsunderstöd från STEA, och i enlighet med användningsändamålet för investeringsunderstödet hyr ut dessa lokaler till en aktör som betalar hyran med STEAs understöd, kan understödstagaren under 20 år från beviljandet av investeringsunderstödet maximalt uppbära en hyra som motsvarar förvaltningskostnaderna för lokalen samt sådana kostnader som direkt föranleds av uthyrningen i enlighet med 9 § i understödsförordningen.

I statsunderstödsbeslutet får som användningstid för egendom som är föremål för statsunderstöd fastställas högst tio år efter att statsunderstödet eller dess sista post har betalats (statsunderstödslagen 13.3 §). Om understödet beviljats för annat ändamål än anskaffning av egendom, byggnad eller lägenhet i byggnad, byggande eller grundrenovering, fastställs användningstiden för den egendom som är föremål för statsunderstödet i specialvillkoren i understödsbeslutet.

Investeringsunderstödet får inte användas till verksamheter som lagstadgat eller på annat sätt uppenbarligen tillkommer statens, en kommuns eller ett religiöst samfunds organiseringsansvar. Understödet får inte användas till förverkligande av serviceverksamhet på marknadsvillkor.

Investeringsunderstödet får användas till kostnader eller utgifter som uppkommer under det år då understödet beviljas och följande kalenderår. Understödet får användas till kostnader eller utgifter som uppstått före det år understödet beviljades, om kostnaderna eller utgifterna har förorsakats av det projekt som avses i understödsbeslutet (AvA 15.3 §).

Utgång

Rätten att få utbetalning av ett beviljat understöd förfaller, om understödstagaren inte har företett en för utbetalningen av understödet nödvändig, godtagbar utredning före utgången av det kalenderår som följer på det år då understödet beviljades eller inom den förlängda användningstid som beviljats på understödstagarens ansökan.

Godtagbara kostnader

Som godtagbara kostnader betraktas nödvändiga och rimliga kostnader som föranleds av det projekt som anges i understödsbeslutet (AvA 10.1 §).

Investeringsunderstödet får endast användas till kostnader för det projekt som understöds, minskade med avkastningen från projektet (AvA 13.1 §).

Från de godtagbara kostnaderna avdras de övriga offentliga understöd som har beviljats för samma ändamål. Om understödets andel av de godtagbara kostnaderna finns angiven i understödsbeslutet, kan penningautomatunderstödet tillsammans med andra offentliga understöd vara högst så stort som den angivna understödsdelen, om inte något annat framgår av understödsbeslutet. (AvA 10.2)

Godtagbara kostnader för etableringsutgifter som beviljats specialunderstöd är anläggningstillgångarnas anskaffnings-, byggnads- och ombyggnadsutgifter, ränte- och andra finansieringskostnader under byggtiden minskade med motsvarande ränte- och finansieringsavkastning samt anskaffningsutgifter för lösa anläggningstillgångar relaterade till anläggningen (AvA 13.2 §).

Endast lösöresinköp som är nödvändiga för att inleda verksamheten godkänns som anläggningskostnader. Som skäligen lösöresutgifter godkänns högst 10 procent av bygg- eller ombyggnadsutgifterna för de lokaler som ska inredas.

Högst fem procent av bygg- och ombyggnadsutgifterna godtas som rimliga ränteutgifter för ett projekt. Räntekostnaderna och finansieringskostnaderna under byggtiden godkänns endast under förutsättning att det har varit nödvändigt att ta ett lån. Som anläggningsutgifter godkänns räntekostnader och andra finansieringskostnader för de lån som har tagits för att finansiera ett bygg- eller grundrenoveringsprojekt under tidsperioden mellan den dag då entreprenadavtalet undertecknades och den dag då entreprenaderna togs emot.

Bygg- och ombyggnadsutgifterna inkluderar, förutom utgifter som bygger på de egentliga entreprenadavtalen, även kostnaderna för byggentreprenad, övervakning och planering samt anslutningsavgifter som anknyter till projektet.

Som godtagbara kostnader för respektive år betraktas de utgifter som i enlighet med bokföringslagens (1336/1997) 3 kapitel 3 § 1 mom. 6 punkt ska inkluderas i bokslutet för räkenskapsperioden i fråga (AvA 15.1).

Mervärdesskatt godtas som en kostnad som kan få understöd endast om den utgör en slutgiltig kostnad för organisationen.

Kostnader som inte godtas

Kostnader för inredning av **bostäder** är inte godtagbara utgifter som kan täckas med investeringsunderstöd.

Investeringsunderstöd får inte användas till utgifter för inköp av ett jordområde eller till arrende för jordområdet under byggtiden.

I fråga om understöd som beviljats för byggande räknas inte sådana kostnader som uppstått efter att byggnaden färdigställts som anläggningskostnader.

Till de godtagbara kostnaderna räknas inte avskrivningar eller kalkylmässiga poster som inte baserar sig på kostnader eller förluster som redan har uppstått (AvA 10.3). Som godtagbara kostnader räknas inte heller låneamorteringar, finansieringskostnader eller räntor, med undantag för de ränte- och andra finansieringskostnader som uppstår som **anläggningskostnader** under byggtiden och således är föremål för investeringsunderstödet, i enlighet med statsunderstödsförordningens 13.2 §, minskade med motsvarande ränte- och finansieringsintäkter.

Kostnader för kapitalanskaffning eller för affärs- och placeringsverksamhet räknas inte heller som godtagbara kostnader.

Investeringsunderstödet får inte användas till betalning av icke-lagstadgade tilläggspen- sioner eller bonusar.

Med investeringsunderstödet kan man inte täcka rättegångskostnader eller ersättningar som har utdömts av en domstol, eller andra betalningar av straffkaraktär, såsom obetalda skyldigheter, böter eller dröjsmålsräntor som återkrävs.

Understödstagarens skyldigheter

Skyldighet till konkurrensutsättning i enlighet med upphandlingslagen

Understödstagaren ska utöver skyldigheten att iaktta den allmänna nationella och EU-lagstiftningen särskilt utreda och i sin verksamhet beakta eventuell skyldighet att iaktta gällande upphandlingslagstiftning (*lagen om offentlig upphandling och koncession 1397/2016*). Utöver offentlig förvaltning är understödstagare som inte hör till staten, kommunerna eller religiösa samfund upphandlande enhet, såsom avses i lagen om upphandling, och därmed skyldig att konkurrensutsätta upphandlingen med beaktande av förfaringsätt i enlighet med lagen om upphandling, såvida understödstagaren uppfyller kriterierna för ett offentligtorgan i enlighet med upphandlingslagen eller får understöd för en särskild upphandling till mer än 50 procent av upphandlingsvärdet.

Med upphandling avses bland annat köp av varor och tjänster, hyra och därmed jämförbar verksamhet samt utläggning på entreprenad mot ekonomiskt vederlag. En upphandling är inte till exempel

- utförande av eget arbete,
- anställning i anställningsförhållande eller
- anskaffning eller hyrande av mark, befintliga byggnader eller annan fast egendom.

Skyldighet till övrig konkurrensutsättning

Även om en upphandling inte skulle omfattas av tillämpningsområdet för lagen om offentlig upphandling, förutsätter STEA att samtliga större upphandlingar med understödet (upphandlingsvärdet 7 000 euro + moms eller mer) konkurrensutsätts för att hålla kostnaderna på en rimlig nivå. Konkurrensutsättningen ska genomföras genom att be om anbud från flera varu- eller tjänsteleverantörer. De begärda anbuden ska inkluderas som bilaga till det organs protokoll som hanterar upphandlingsbeslutet.

Ordnande av arbetstidskontroll

Om investeringen utförs som eget arbete och den person som anställts **tillfälligt** använder en del av sin arbetstid till att utföra andra uppgifter inom organisationen, allokeras hennes lönekostnader för denna del till den aktuella verksamheten. Understödsstagaren ska i dessa situationer se till att ordna timbaserad arbetstidsuppföljning per kostnadsställe, så att lönekostnader som riktats till understödsobjekten kan fastställas tillförlitligt.

Om arbetstagaren **permanent** eller under längre perioder samtidigt arbetar med andra uppgifter inom organisationen, då arbetstagarens arbetsinsats för ett understödsobjekt är mindre än 100 procent av hennes arbetstid, förutsätter allokeringen av personalkostnaderna för arbetstagaren till STEAs understödsobjekt, utöver ovan nämnda arbetstidsuppföljning, att den faktiska arbetsinsatsen motsvarar behovet, innehållet och uppskattningen av den direkta nyttan med arbetsprestationen i fråga om innehållsligt kunnande vilka framförts i ansökningsbeslutet om understödet.

Val av kund

Om det i ett understödsbeslut eller i specialvillkor som fogats till det förutsätts att kunderna ska väljas på basis av ansökan, ska understödsstagaren (AvA 14 §):

- 1) vid valet av kunder fästa avseende vid sociala faktorer och hälsotillstånd som visar behovet av service eller stöd eller inkomsterna för kunden och en person som lever med kunden i gemensamt hushåll i äktenskap eller äktenskapsliknande förhållande samt tidigare deltagande i motsvarande understödd verksamhet,
- 2) informera om ansökningsförfarandet och urvalskriterierna i så stor utsträckning som möjligt med beaktande av det understödsbelopp som står till förfogande,

- 3) ordna uppföljning och statistikföring av valet av kunder så att det utan svårigheter går att övervaka att villkoren för användningen av understödet följs,
- 4) bevara dokumenten som gäller val av kund på samma sätt som verifikaten bevaras.

Bokföring och revision

Understödstagaren ska ordna bokföringen så som föreskrivs i bokföringslagen.

Understödstagarens bokföring ska ordnas så att det är möjligt att i bokföringen tillförlitligt kontrollera hur understödet används (AvA 16 §).

Understödstagaren ska ordna revisionen så som föreskrivs i revisionslagen (1141/2015).

Om understöd under räkenskapsperioden har använts till ett belopp av minst 100 000 euro till ett enskilt understödsobjekt, ska understödsmottagaren dessutom lämna revisorns rapport om användningen av understöden under räkenskapsperioden, om inget annat följer av understödsbeslutet. (AvA 17.3 §)

Utredningar som ska lämnas in

- 1) Understödstagaren ska för varje år, före utgången av maj följande år, upprätta en redovisning över användningen av understödet (årsredovisning) (AvA 17.1).

I e-tjänsterna ska man till årsredovisningen bifoga:

- Verksamhetsberättelse och/eller årsberättelse
- Undertecknat bokslut
- Balansspecifikationer
- Koncernbokslut samt koncernens verksamhetsberättelse (om en sådan utarbetas frivilligt eller på grund av förpliktelser i lagen).
- Undertecknad revisionsberättelse (och/eller verksamhetsgranskningsberättelse) och revisorns (och/eller verksamhetsgranskarens) promemorior. samt
- Om understöd har använts enligt prestationsprincipen under räkenskapsperioden till ett belopp om minst 100 000 euro, ska understödstagaren dessutom lämna in revisorns rapport om användningen av understöden under räkenskapsperioden, såvida inget annat föranleds av understödsbeslutet.

2) Slutrapport för investeringsprojekt

Understödstagaren ska utan dröjsmål lämna in en slutrapport över projektet inom två månader från projektets slutförande så snart bokföringen för byggtiden har färdigställts. *Slutrapporten* ska bygga på bokföringen under byggtiden och den ska enkelt kunna jämföras med balansräkningen under byggtiden eller med huvudboken för projektets bokföring, som lämnas in till STEA i samband med slutredovisningen. Understödstagaren ska

till slutrapporten även foga andra uppgifter som innefattas i begäran om rätt och tillräcklig information.

3) Understödstagaren ska på begäran även lämna in andra utredningar som är viktiga för övervakningen av understöden.

Skyldighet att återbetala understöd

Understödstagaren av statsunderstöd ska utan dröjsmål återbetala ett statsunderstöd eller en del av det som denne fått på felaktiga grunder, till för stort belopp eller uppenbart utan grund. Understödstagaren av statsunderstöd ska också betala tillbaka statsunderstödet eller en del av det, om det inte kan användas på det sätt som förutsätts i statsunderstödsbeslutet. Om det belopp som ska återbetalas är högst 10 euro, behöver det inte betalas tillbaka (statsunderstödslagen 20.1 §).

Det belopp som enligt 20 § ska återbetalas eller återkrävas i fråga om investeringsunderstöd är en så stor del av det gängse värdet av den egendom för vilken investeringsunderstöd beviljats som motsvarar understödets andel av de ursprungliga anskaffningsutgifterna för nämnda egendom efter genomförandet av investeringsprojektet (statsunderstödslagen 23.1 §).

Ränta

På det belopp som återbetalas eller återkrävs ska statsunderstödstagaren räknat från den dag då statsunderstödet betalades ut betala en årlig ränta enligt 3 § 2 mom. i räntelagen (633/1982) ökad med tre procentenheter (statsunderstödslagen 24 §).

Om det återkrävda beloppet inte betalas senast på den av statsbidragsmyndigheten utsetta förfallodagen, ska understödstagaren betala en årlig dröjsmålsränta på beloppet enligt den räntesats som avses i 4 § 3 mom. i räntelagen (statsunderstödslagen 25 §).

Granskningsrätt

Statsbidragsmyndigheten har rätt att utföra för utbetalningen av statsunderstöd och övervakningen av dess användning behövliga granskningar som gäller understödstagarens ekonomi och verksamhet. Om statsunderstödet har beviljats på det sätt som föreskrivs i 7 § 2 mom. för att användas för en verksamhet eller ett projekt som genomförs av någon annan än understödstagaren och som uppfyller ändamålet enligt statsunderstödsbeslutet, har statsbidragsmyndigheten rätt att vid behov granska ekonomin och verksamheten hos den som genomför verksamheten eller projektet enligt statsunderstödsbeslutet.

Statsunderstödstagaren ska utan ersättning ge den tjänsteman som utför inspektionen och en i 16 § 2 mom. avsedd revisor alla uppgifter och utredningar, handlingar, upptagningar och annat material som behövs för inspektionen samt även i övrigt bistå vid inspektionen (statsunderstödslagen 17.1 §).